

SKÖTSEL OCH PLANTERINGSRÅD FÖR PERENNER I DIGITAL FORM

Ett förslag baserat på en undersökning i skånska Garden-centers

Ingrid Therp-Perico

DIGITALISERAD SKÖTSEL OCH
PLANTERINGSRÅD FÖR PERENNER.

FÖRORD

Jag har skrivit mitt examensarbete inom landskapsingenjörsprogrammet i ämnet teknologi. Arbetet är på 10 poäng, skrivet på B-nivå och genomfört vid institutionen för landskaps och trädgårdsteknik.

Jag vill passa på att tacka först och främst min handledare universitetsadjunkt Eva-Lou Gustafsson för hennes tid och engagemang. Ett tack som sträcker sig inte bara till mitt examensarbete, utan som sträcker sig under hela utbildningstiden. Tack för ditt blida, kvinnliga, starka och engagerade sätt att undervisa.

Jag vill också tacka Erling på Flyinge plantskola för att generöst ha delat med sig av sin perennlista och att jag fick utföra mina frågor till personal och kunder. Detta gäller också Skåneplantor i Staffanstorp och Vellinge plantskola. Dessutom vill jag tacka Ingbritt Wahlsjö för hennes tid och positiva bemötande vid en dagsgenomgång av befintliga skötselplaner på LKF samt arkitektkontoret Svenska Landskap i Malmö för en genomgång av hur min slutgiltiga produkt eventuellt skulle kunna användas av professionella.

DIGITALISERAD SKÖTSEL OCH
PLANTERINGSRÅD FÖR PERENNER.

SAMMANFATTNING

Som nybliven husägare ställs man inför många nya problem, man har helt plötsligt blivit med trädgård och denna skall fyllas med växter. Sedan skall man komma ihåg vad det man har köpt heter och viktigast av allt hur man får sina dyrt inköpta nya perenner att överleva och helst få tillväxt. Jag fick ide om hur jag kunde lösa problemet och det bästa av allt var att min ide fanns inte förut.

Detta examensarbete handlar om ett faktaförberedande arbete för att senare kunna skapa ett modernt och skräddarsytt digitalt redskap till personer som är innehavare av en trädgård och som besitter en klen kunskap om perenners ståndort, skötsel och egenskaper.

Det är till för dem som önskar att hålla sina perenner vid god vigör, med minsta möjliga tankearbete och tid. Denna produkt kan med en viss utbyggnad i framtiden också passa yrkesfolk som ritar och projekterar för den privata sektorn .

Examensarbetets uppbyggnad består av följande delar:

En undersökande del. Vilken består i att jag valde tre Garden-centers och intervjuade både personal och kunder för att kunna få fram fakta, frågeställningar och kunskapsnivåer som jag kunde använda vid skapandet av mitt digitala program. Jag läste också litteratur om skötsel där jag identifierade olika parametrar som behövs för perenners sunda överlevnad.

En databasdel. Där jag använde mig av framkomna parametrar av skötsel av perenner som kopplades och länkades till vartannat för en fungerande digital struktur.

Det verkar finnas någon ovilja i att fråga om perenners skötsel på plantskolor. Det verkar också finnas någon ovilja att skriva om perenners skötsel. Detta är för mig extremt motiverande att fullfölja min första insikt om att min ide om ett digitalt skötselprogram kan vara ett hjälpande redskap för många oerfarna trädgårdsägare.

DIGITALISERAD SKÖTSEL OCH
PLANTERINGSRÅD FÖR PERENNER.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	1
Bakgrund	1
Syfte	1
Avgränsningar	1
Disposition	1
METOD	2
Diskussion om val av Garden-Centers	2
Intervju med personal	3
Frågor till Garden-center kunder	3
Perennlistan	4
UNDERSÖKNING	5
INTERVJU AV GARDENCENTERPERSONAL	5
Summering av svar från Flyinge plantskolas personal	5
Summering av svar från Skåneplantors personal	5
Summering av svar från Vellinge plantskolas personal	5
Jämförelse av svar från personal	6
Diskussion	6
FRÅGOR TILL KUNDER PÅ GARDENCENTER	7
Summering av svar från Flyinge plantskolas kunder	7
Summering av svar från Skåneplantors kunder	8
Summering av svar från Vellinge plantskolas kunder	8
Jämförelse av svar från kunder	9
Utgångspunkt för databas	10
DATABASDEL	11
Parametrar i SPIRA.	11
Beskrivning av perennregister	11
Fakta för skötselråd	11
Fakta för perenner	12
Tillägg för en professionell användning	12
Förslag till katalogisering för skötsel och plantering	13
Diskussion	- 17 -
SLUTDISKUSSION	- 17 -
REFERENSER	- 18 -

DIGITALISERAD SKÖTSEL OCH
PLANTERINGSRÅD FÖR PERENNER.

BILAGOR	- 19 -
Bilaga 1 Frågor till Garden-center personal	- 19 -
Frågor till intervju	- 20 -
Svar från Flyingeplantskolas personal	- 20 -
Svar från Skåneplantors personal	- 21 -
Svar från Vellinge plantskolas personal	- 21 -
Bilaga 2 Frågor till Garden-Center kunder	- 22 -
Frågor till intervju	- 24 -
Svar från Flyingeplantskolas kunder	- 24 -
Svar från Skåneplantors kunder	- 25 -
Svar från Vellinge plantskolas kunder	- 25 -
Bilaga 3	- 26 -
Perennregister	- 26 -
Bilaga 4	- 26 -
Fakta för skötselråd	- 26 -
Beskrivning	- 29 -
Tillägg för en professionell användning	- 29 -

INLEDNING

Bakgrund

Min arbetsprocess för detta examensarbete startade en morgon i bilen på väg till Alnarp. Jag triggades av ett radioprogram som diskuterade giganten Plantagen, som är en kedja vars affärsidé är enorma butiker med billigt växtmaterial. Där diskuterades bl.a. ökad omsättning per år och övertagna marknadsandelar från mindre plantskolor och gardencenters. Då jag efter min studietid tänker öppna ett litet gardencenter blev jag bekymrad. En Plantagenfilial höll på att byggas ett par kilometer bort från min redan inköpta mark.

Jag började tänka på medel som man kan använda som konkurrens mot dem. Det gav sig själv ganska snart att service och kunskap var ett starkt och självklart medel, men hur mycket skulle det kosta mig? Kan jag skapa ett verktyg där kunden kan ta med sig min kunskap hem utan allt för mycket tid och ansträngning från min sida?

Jag tänkte på mig själv och vad jag behövt för hjälp för ett par år sedan då jag som många andra gjorde karriär, fick barn och köpte mitt första hus. Allt detta givetvis samtidigt.

Vad hade kunnat hjälpa mig och mina likar som satt i samma situation. I mitt arbete kommer jag att nämna tilltänkt målgrupp, detta är min målgrupp, jag själv som jag var för ett par år sedan. Min idé föddes i vargatimmen, tiden där de flesta barn och kanske också där de flesta goda idéer föds.

Jag fick en ide om att skapa en digitaliserad skräddarsydd skötsel och planteringsplan i enkelt utförande som kunden kan ta med sig hem och tejpa upp på baksidan av en köksdörr. Allt samlat på ett ställe, istället för många olika lappar i en låda, som man aldrig tittar på. En plan som kan följas säsongvis genom hela året och som vänder sig till osäkra trädgårdsägare. Efter många samtal och några besök hos diverse plantskolor fastslog jag, att något liknande inte fanns på marknaden. Det var det bara för mig att sätta igång.

Syfte

Syftet med mitt examensarbete är att skapa ett medel för förstagångs trädgårdsägare, där man får sin information skräddarsydd för sin trädgård och med minsta möjliga tankearbete och tid, kan tillgodose sina perenners krav för en sund överlevnad.

Avgränsningar

Avgränsningar är att tidsmässigt hålla mig till det antal timmar som arbetet bör ligga på och därför kan jag inte redogöra för, som jag verkligen önskar, ett stort antal perenner. Jag väljer att ge skötselråd baserat på att perennerna står på sin tilltänkta ståndort. Dessutom med tanke på min målgrupp håller jag informationen på en mycket generell nivå.

Disposition

Efter en inledande metodgenomgång redovisar jag två undersökningar där jag i den första intervjuar personal för att befästa min ide om att jag har tre Garden-centers med i min undersökning som har relativt olika kundgrupper. Därefter samlar jag fakta om kunderna. Sedan följer en databasdel där jag dels identifierar olika parametrar och sedan katalogiserar dem i en tilltänkt ordning, och dels att jag undersöker ett stort antal perenner som kommer att utgöra min perennlista.

METOD

Innan jag bestämde mig för att arbeta med de tre presenterade Garden-centerna åkte jag runt på ett antal ställen i sydvästra Skåne. Jag ville hitta en bred plattform där jag kunde inhämta information om kunskapsnivån hos trädgårdsägare. Jag valde också med vilje att de skulle ligga en bit ifrån varandra geografiskt för att på så sätt få en så bred spridning av eventuella lokala nybyggnationstoppar. En viss tanke hade jag dock tidigare angående dessa tre ställen. Därför ställs en del frågor som kanske inte verkar relevanta för arbetet, utan mer angående att befästa min ide och framtida försäljning av min produkt.

Diskussion om val av Garden-Centers

Flyinge

Min tidiga tanke om Flyingeplantskola var att det är en speciallistplantskola dvs. att många av Flyinge kunder förmodligen har en bred kunskap om perenner och låg i en högre åldersklass. Detta betyder rimligtvis inte att nyblivna husägare är ointresserade av min produkt.

Skåneplantor

Min tidiga tanke om Skåneplantor i Staffanstorps var att hit kommer kunder som vill ha billigt växtmaterial och förmodligen har lägre kunskap om perenner. Jag förväntade att de skulle vara i den yngre åldersskalan med småbarn, första hus och tidsbrist. Kanske många som vuxit upp i Staffanstorps med omnejd och därmed är uppvuxna med trädgård.

Vellinge

Min tidiga tanke om Vellinge plantskola var, att om kunder väljer att besöka den istället för Vellingeblomman, som mer liknar ett plantvaruhus och ligger ett par kilometer bort, har de förmodligen en viss kunskap. Det är dock väldigt många nybyggda hus i kommunen och höga inflyttningssiffror. Detta tyder på unga familjer som är ditflyttade från andra kommuner (¹Bertil Jönsson).

¹ Bertil Jönsson detaljplanering, Vellinge kommun telefonsamtal 2006-06-20

Intervju med personal

Jag tog kontakt med ansvarig person för perenner till de tre utvalda plantskolorna för en kortare intervju. För att utföra intervjuerna och senare frågeenkäterna valde jag typ av förfarande som av Christensson beskrivs nedan.

Det finns flera problem med att genomföra intervjuer. Det största är att formulera och ställa de rätta frågorna. Det andra är att tolka respondentens svar. Det finns tre typer av personlig intervju:

- Strukturerad – alla frågor är förberedda och ställs i samma ordning till alla respondenter och ofta finns det färdiga svarsalternativ.
- Semistrukturerad - här används en intervjuguide, dvs. en lista med frågor som skall avhandlas under intervjun. Ordningen på frågorna och teman kan variera från respondent till respondent.
- Ostrukturerad - helt informell dvs. respondenten talar fritt omkring ett problem och det är intervjuaren som ser till att han inte lämnar ämnet. Christensson (1998)

Jag valde att använda mig av den semistrukturerade intervjun, där teman och följdfrågor finns med samt att de fick till viss del prata fritt och komma med egna tillägg och synpunkter. För att kunna göra en jämförelse mellan företagen fick de samma frågor.

Frågor till Garden-center kunder

Jag utformade ett strukturerat frågeformulär där den sista fråga var fri och utförde 99 intervjuer jämnt fördelat på de tre utvalda Garden-centerna. Mina frågor ställdes enbart till kvinnor, för att jag ville fånga en eventuell skillnad i kunskapsnivån, ifall den är högre om kvinnan bott i hus som barn än om hennes man bott i hus som barn. Många av frågorna ställdes så att de tillfrågade kunde svara på en skala från 1-4 där 1 är dåligt och 4 är bäst. Jag gjorde också en ungefärlig ålderindelning på kvinnorna jag intervjuade.

35år	40år	50år	60år
------	------	------	------

Denna indelning gjorde jag med tanke på familj och livssituation. De två första åldrarna ligger i min målgrupp och därmed intressant att veta hur många av kunderna som innehar denna ålder. Min tanke var att jag skulle dela ut dessa frågeformulär och låta kunderna själva fylla i dem utan inblandning från min sida. Detta gav jag upp redan efter två försök Kunden och jag gick igenom frågorna tillsammans, vilket tog mycket längre tid än vad jag hade räknat med. Trots allt var detta ett mycket informativt sätt, då jag fick mer användbart material till min slutprodukt. För att få en ytterligare gemensam nämnare gjordes besöken till Garden-Centers endast på lördagar. I mitt examensarbete använder jag benämningen första-hus ägare i denna benämning lägger jag värdet av relativt nyinflyttad dvs. en tidsperiod där trädgården är i ett juvenilt stadium, ca 1-4 år.

Perennlistan

Jag har undersökt ett stort antal perenner för att ha som grund till en digital skötsel och planteringsprogram (SPIRA). Jag har studerat fyra olika Garden-centers perennsoriment. Jag valde Garden-center som ligger utspritt i landet för att få en så bra och jämn spridning av perennmaterialet och undvika eventuella lokala favoriter. Samtidigt använde jag List of names of perennials, International standard 2005-2010 (2005), för att få en bredare uppfattning om variationer, hybrider och sorter av arterna men också för att finna fram till de korrekta och aktuella namnen.

Jag studerade också och den danska havelexicon [1998] för att hitta material som jag tror kan vara intressant men som idag inte säljs i vanliga Garden-centers och för att få en djupare kunskap om familjetillhörighet, proveniens och härkomst av perenner som jag önskar att arbeta med.

Ett antal samtal och ett möte genomfördes mellan mig och It-Hantverkarna AB för att på bästa sätt kunna katalogisera och länka ihop relevant fakta och utformning av slutprodukt.

Parametersökande Jag började med att läsa böcker som var skrivna speciellt till skötsel av perenner, här identifierade jag olika parametrar som behövdes som grund för att bygga och strukturera upp min databas. Baskötsel och absolut viktigaste att veta om är vatten, näring, ljus, klippning, detta bygger stommen i faktainnehållet. Kopplat till dessa fyllde jag på med ytterligare fakta.

UNDERSÖKNING

INTERVJU AV GARDENCENTERPERSONAL

Summering av svar från Flyinge plantskolas personal

Personalens åsikt om sina kunder är:

Den mest dominerande åldern bland Flyinges kunder är grupperna mellan 40 och 50 år och den procentuella andelen av min målgrupp dvs 35 och 40 års gruppen består av ca 60% med tyngdpunkt på 40 års gruppen. Av dessa är ca 15% första husägare. Denna siffra förklaras med att trädgårdsdesignertjänst erbjuds och ett samarbete med Myresjöhus. Personalen anser att det förmodligen hade varit lägre om denna tjänst inte hade varit tillgänglig. De märker att den äldre kundkretsen är ganska kunnig, men att kunskapen i snitt är ganska dålig. Det har skett en drastisk förändring till det sämre över en 10 års period. Personalen på Flyinge plantskola får aldrig eller väldigt sällan frågor om skötsel av en perenn och de mest frekventa frågor är vilken ståndort perennen tillhör ex torrt, skuggigt. Personalen anser att kunden väljer perenner som blommar vid inköpstillfället och frågar då endast om blomninglängd. Personalen hinner endast hjälpa sina kunder ett fåtal timmar på vardagar och tycker att ett digitalt verktyg för skötsel är en god ide.

Summering av svar från Skåneplantors personal

Personalens åsikt om sina kunder är:

Den mest dominerande åldern bland Skåneplantors kunder är grupperna mellan 35 och 40 år och den procentuella andelen av min målgrupp dvs 35 och 40 års gruppen består av ca 65%. Av dessa är ca 35% första husägare. Personalen märker att den yngre kundkretsen får sin kunskap från Internet och böcker, men att kunskapen är riktigt dålig samt får ofta förklara hur man planterar. Skåneplantors personal tycker att en stor förändring har skett med en kraftig nedgång av kunskap. Personalen på Skåneplantor får aldrig frågor om skötsel av en perenn och tycker att kunderna saknar baskunskaper. De mest frekventa frågor är hur man planterar och om blomning, mer sällan frågor som var perennen skall planteras. Personalen anser att kunden väljer perenner som blommar vid inköpstillfället. Personalen hinner inte hjälpa sina kunder och anser inte att ett digitalt verktyg skulle passa deras kundkrets.

Summering av svar från Vellinge plantskolas personal

Personalens åsikt om sina kunder är:

Den mest dominerande åldern bland Vellinge plantskolas kunder är jämnt fördelat grupperna mellan 35- 40-50 år (se tabell 1) och den procentuella andelen av min målgrupp dvs 35 och 40 års gruppen består av ca 40% med tyngdpunkt på 40 års gruppen. Av dessa är ca 40% första husägare. Personalen tycker att kunskapen är ganska hög och att många kunder är pålästa. De är också noga med att informera om skötsel och ståndort och får många frågor om planteringsgrop, planteringsavstånd, höjd, blomning och blomningslängd. Personalen har tid att hjälpa sina kunder som gärna återkommer med flera frågor. De märker en ökning av kunder som får sina trädgårdar ritade av designers, men då följer aldrig skötselplaner med. Personalen ställer sig positiva till ett digitalt skraddarsytt skötselprogram. Vellinge plantskola besöks av många yngre kunder och har en väldigt hög andel första-husägare, som dessutom har en relativt hög kunskapsnivå.

Jämförelse av svar från personal

Tabell 1 Uppskattning av ålder från garden-center personal

Plantskola	Flyinge Plantskola	Skåneplantor	Vellinge Plantskola
Dominerande åldersgrupp	40-50	35- 40	35-40- 50
Andel 35-40 års grupp	60%	65%	65%
Andel första hus ägare	15%	35%	40%
Estimerad kunskapsnivå	Medel	Låg	Medel/hög
Hinner ni hjälpa kunder	På vardagar	Nej sällan	Ja
Fråga om köpt växt	Blomningstid	Blomning	Höjd, blomningstid.
Intresserad av digitalt skötselprogram	Ja	Nej	Ja

Diskussion

Flyinge plantskola har många kunder som kommer långväga ifrån, kunder som besöker dem kommer inte bara för att köpa plantor utan gör ett medvetet val att besöka en specialistplantskola. Denna plantskola har också det bredaste sortimentet och är förmodligen också den äldsta plantskolan av de tre. Flyinge plantskola profilerar sig som en anrik plantskola med hög kompetens på personal och vänder sig till både privatpersoner och trädgårdsföretag.

Vellinge plantskola har många återkommande kunder. Eventuellt kan man dra en slutsats om att personalens informativa bemötande höjer kundernas kunskapsnivå. Vellinge plantskola vänder sig till kunder i sin närmiljö och har väldigt liten marknadsföring. Det verkar också vara så att personalen har tid för att kunna interagera med sina kunder och därmed fler frågor och högre kunskapsnivå.

Skåneplantor inte längre ett deciderat Garden-center utan har utökats med djuravdelning, snittblommor, möbler och dyl. Därmed kan man förmodligen se paralleller med mindre kompetent personal och gles personalstyrka gentemot förmodad låg kunskapsnivå på kunder.

FRÅGOR TILL KUNDER PÅ GARDENCENTER

Summering av svar från Flyinge plantskolas kunder

99% av alla tillfrågade kvinnor har bott i hus som barn och 62% av deras partners. Lite mindre än hälften bor i sitt första hus och lite fler än hälften anser sig ha en god kunskap om växternas krav. Ca 80% är relativt säkra på växten de nyligen köpt och många har läst på innan köpet. Personalen har ett mycket lågt interagerande med kunderna. En del av dem behövde dock inte hjälp. Flyinge är relativt bra på att informera sina kunder med skriven information runt omkring på Garden-Centret, hemsidan är också uppskattad. 62% sparar på informationslappar som medföljer vid köp av perennen. Mindre än hälften tittar inte på dem igen på grund av tidsbrist, svårighet med identifikation, glömt namnet på växten och för lågt faktainnehåll.

70% av Flyinges kunder tycker att det är väldigt viktigt att känna till vilken ståndort växten tillhör och 68% har god eller relativ god kunskap om den köpta växtens ståndort. 92% av Flyinges kunder tycker att det är väldigt viktigt att känna till växtens torktålighet/vattenbehov och 60% har liten kunskap om den köpta växtens vattenbehov.

55% tycker att det är viktigt att veta om växtens näringsbehov. 77% hade ingen eller lite kunskap om växtens näringsbehov.

96% av kunderna var intresserade av en skräddarsydd skötselplan. Många hade synpunkter på priset och tyckte att den skulle vara billig. Alla tillfrågade tyckte att det var en bra ide. Av dem som svarade nej tyckte att det skulle ingå i Garden-Centrets service. På frågan om varför just den perennen blev köpt idag svarade de flesta att den blommade. Sedan kom svar som passar i helheten, färg på blomman, blomningslängd, utseende, ståndort och tålig. 84% av tillfrågade kvinnor tillhörde åldersgruppen 35-40 år och totalt stod 35 års gruppen för 38%.

Summering av svar från Skåneplantors kunder

30% av alla tillfrågade kvinnor har bott i hus som barn och 38% av deras partners. 90% bor i sitt första hus och 77% anser sig ha dålig kunskap om växternas krav. Ca 46% har liten kunskap på växten de nyligen köpt och av de som hade bättre kunskap hämtades den från böcker och släktingar. Personalen har ett lågt interagerande med kunderna som i sin tur upplevde att personal inte fanns på plats. Skåneplantor är mycket dåliga på att informera sina kunder med information om växterna. 46% sparar på informationslappar som medföljer vid köp av perennen. 60% tittar inte på dem igen av anledningar som tidsbrist, glömt namnet på växten och att de helt enkelt inte kan finna dem igen.

100% av Skåneplantors kunder tycker att det är väldigt viktigt att känna till vilken ståndort växten tillhör och 69% har liten kunskap om den köpta växtens ståndort. 62% av Skåneplantors kunder tycker att det är väldigt viktigt att känna till växtens torktålighet/vattenbehov och 54% har liten kunskap om den köpta växtens vattenbehov. 54% tycker att det är väldigt viktigt att veta om växtens näringsbehov. 100% hade ingen eller lite kunskap om växtens näringsbehov(se tabell 2).

80% av kunderna var intresserade av en skräddarsydd skötselplan. Alla tillfrågade tyckte att det var en bra ide och av dem som svarade nej tyckte att det skulle ingå i Garden-Centrets service. På frågan om varför just den perennen blev köpt idag svarade de flesta att den blommade och att den är vacker. 87% av tillfrågade kvinnor tillhörde åldersgruppen 35-40 år och totalt stod 35 års gruppen för 61%.

Summering av svar från Vellinge plantskolas kunder

31% av alla tillfrågade kvinnor har bott i hus som barn och 46% av deras partners. 90% bor i sitt första hus och 66% anser sig ha dålig kunskap om växternas behov. Ca 38% har god kunskap av växten de nyligen köpt och den kunskapen hämtades från böcker och erfarenhet. Personalen har ett mycket högt interagerande med kunder och av de 45% som inte fått någon hjälp svarade 40% att de ej var i behov av det. Vellinge plantskola är ganska dåliga på att informera sina kunder med information om växterna. 54% sparar på informationslappar som medföljer vid köp av perennen. 70% tittar inte på dem igen av anledningar som tidsbrist eller att man har glömt namnet på växten.

100% av Vellinge plantskolas kunder tycker att det är väldigt viktigt att känna till vilken ståndort växten tillhör och 76% har ganska god till god kunskap om den köpta växtens ståndort. 70% av Vellinges kunder tycker att det är mycket viktigt att känna till växtens torktålighet/vattenbehov och 62% har ganska god till god kunskap om den köpta växtens vattenbehov.

100% tycker att det är relativt viktigt till mycket viktigt att veta om växtens näringsbehov.

100% hade ingen eller lite kunskap om växtens näringsbehov.

92% av kunderna var intresserade av en skräddarsydd skötselplan. Alla tillfrågade tyckte att det var en bra ide och av de som svarade nej tyckte att det skulle ingå i Garden-Centrets service. På frågan om varför just den perennen blev köpt idag svarade de flesta att den blommade vid inköpstillfället, tålig, passar till jorden och att den var lätt att sköta. 80% av tillfrågade kvinnor tillhörde åldersgruppen 35-40 år. Totalt stod 35 års gruppen för 32%.

Jämförelse av svar från kunder

Tabell 2 Skåneplantors kunders kunskap om näringsbehov

Plantskola	Flyinge Plantskola	Skåneplantor	Vellinge Plantskola
Jag eller min partner har bott i hus som barn	Jag 99% man 62%	Jag 30% man 38%	Jag 31% man 46%
Jag har god kunskap om perenners ståndort och skötsel	60%	23%	34%
Jag brukar spara informationslappar om perennen	62%	46%	54%
Jag tittar på lapparna igen efter plantering	60%	40%	30%
Viktigt att ha kunskap om ståndort	70%	100%	100%
Kunskapsnivå om ståndort av inköpt perenn	76% Ganska god till god	23% Ganska god	76% Ganska god till god
Kunskap om perenn innan köp.	50% Ganska god till god	3% Ganska god	31% Ganska god
Viktigt att ha kunskap om perenns torktåligghet/vattenbehov	92% Viktigt	15% Viktigt	70% Viktigt
Kunskapsnivå om inköpt perenns torktåligghet/vattenkrävande	17% Ganska god till god	31% Ganska god	46% Ganska god till god
Viktigt att ha kunskap om gödslingsbehov och jordförbättring	55% Viktigt	23% Viktigt	62% Viktigt
Kunskapsnivå om inköpt perenns gödslingsbehov	23% Ganska god till god	0% Ganska god till god	0% Ganska god till god
Intresserad av att köpa SPIRA digitalt skötsel/planterings program	Ja 96%	Ja 80%	Ja 92%
Tillhörande 35-40års gruppen	84%	74%	70%
Tillhörande 35 års gruppen	38%	61%	32%

Utgångspunkt för databas

Av svaren från kunderna kan man se en tydlig skillnad i kunskap. Flyinges kunder har nästan alla vuxit upp i trädgård och detta har med all sannolik bidragit till en högre kunskap. Betydligt lägre kunskap visas på Skåneplantors och Vellinge plantskola där man har en liknande andel med ca 30% som är uppväxta i hus. Grovt räknat är det ungefär hälften som spar informationslapparna som kommer med vid köp och de som återkommer mest till denna information är de som har högst kunskap (Flyinge). Detta är en intressant parameter i utvecklandet av SPIRA, ett digitalt perenn program. Även kunder med medelgod kunskap behöver viss information vid nyinköpt perenn. Flyinge plantskola har ett mer avvikande inköpsmönster än Skåneplantors och Vellinge plantskolas, där man har kunskap av inköpt perenn innan köpet. Tittar man närmare på Vellinge plantskola verkar många förlita sig på den goda information man ger sina kunder vid köp. I Skåneplantors fall verkar det vara väldigt spontana köp där man försöker läsa sig till information på stället. Svaren jag får när jag ställer frågan om gödsling och jordförbättring visar en tydlig okunskap på alla plantskolor.

1. Åldersfördelningen visar på en ung kundkrets på alla Garden-centers där Skåneplantor ligger som högst procent av kvinnor i 35 års gruppen dvs flest antal yngre.
2. Mycket hög andel av kunderna i Vellinge och Skåneplantor är förstahusägare med 90% och i Flyinge med 47%.
3. Det jag bär med mig i mitt fortsatta arbete är att mycket stor andel är första-hus ägare, deras kunskap är dålig till medelgod.
4. Många tycker att det är viktigt att kunna sköta sina köpta perenner men vet inte hur. De som har en del kunskap om perenner vill gärna återkoppla till skötselinformation om inköpt perenn.

DATABASDEL

Med utgångspunkt av undersökningen skapas nu parametrar som är viktiga för en perenns sunda överlevnad. Jag titta på ett stort antal perenner och ordnar dem med en celltillhörighet. Jag tittar på årstider som är viktiga i en perenns årscykel och skötselråd som är väl anpassade till min målgrupp. Med tanke på min målgrupps ringa kunskap kommer jag också att utforma en beskrivning av plantan med ett kopplat foto.

Parametrar i SPIRA.

SPIRA döper jag mitt databasprogram till namnet kom till när jag försökte skapa det genom en akronym. Tyvärr kom jag inte längre än till Svensk perenn information, här bröt jag SPI blev helt enkelt SPIRA. Det blev det för om man sköter sina perenner väl kommer dom med all säkerhet till att spira i många kommande år.

Beskrivning av perennregister

Perennlistan är uppbyggd i alfabetisk ordning med växtens vetenskapliga namn. All digital faktakoppling kommer att baseras på det vetenskapliga namnet. Perennregistert kommer att baseras på ett exel liknande program därför kommer all fakta/parameter att få en celltillhörighet.

Släkte: Några enhetliga svenska släktnamn finns inte ännu därför är inte denna rad komplett. Släktnamn skrivs med fet stil för att markera att avslut och början av nytt släkte. Släktnamn med x bakom sitt namn visar att en hybrid kommer att kopplas på aktuell cell. Släktnamn med + visar att en sort kommer att kopplas in på aktuell cell.

Art :Artepitet skrivs med gemen bokstav. Art med + bakom sitt namn visar att en underart, eller sort kommer att kopplas på aktuell cell.

Fakta för skötselråd

Årstider: Jag använder mig inte av datum tidig vår har en helt annan tidpunkt i Skåne än i Norrland.

Skötsel: Vatten, gödsling, klippning, delning är de stora skötsel parametrarna. Vatten betyder vattning men också skydda mot vinterfukt eller fukt känslig osv. Gödsling betyder gödsling med eller utan kväve, naturgödsling eller kanske ingen gödsling överhuvudtaget osv. Klippning betyder blommor igen eller frösår sig kraftigt osv. Delning betyder dela höst eller vår, kanske var tredje år, går inte att dela osv.

Fotografi: Foto av arten här kopplas fakta för perenner in som ex. Användning, ljusförhållande, jordkrav, planteringsavstånd, höjd och beskrivning. För den professionella delen ligger dessa också ute som parametrar med dubbellänkning. Detta betyder att man kan söka på parametrarna mer specifikt exempelvis jordkrav, sandigt och få fram lämpliga perenner, lägger man därtill sandigt och höjd riktar man sin sökning till specifika valmöjligheter och får därmed fram färre antal exempel på perenner.

Fakta för perenner

Användning: Ett antal exempel för perennens bästa ståndort och karaktär. Ex marktäckare, solitärplanta, vid damm, klättrare osv.

Ljusförhållanden: Vilka ljusförhållande perenner favoriserar och kan utveckla sig bäst på. Sol, sol-halvskugga, sol-skugga osv.

Jordkrav: Vilken sorts jord perennen har sin preferens. Föredrar torr jord, föredrar kalkrik jord, men klarar sig i de flesta jordar osv.

Planteringsavstånd: Rekommenderat planteringsavstånd.

Beskrivning: Perennens egenskaper som giftig, långlivad/kortlivad, sjukdomar och bot, doftande osv.

Höjd: I litteraturen funna parametrar av höjd.

Tillägg för en professionell användning

Perennregister måste utökas till att alla sorter skrivs in och upptar en egen cell för att kunna kopplas till höjd, blomfärg. Alla parametrar har en dubbellänkande funktion.

Blomfärg: Kommer att följa RHS Royal Horticultural Society´s redan inarbetade färgnummer system. Produkten finns inte än digitalt därför bör detta program kompletteras med en RHS färgprovs katalog.

Blomtid: I litteraturen funna parametrar av årstid.

Blad: Om bladverket ger plantan karaktär beskrivs det genom, grå, grönbå, intressant osv.

Växtsätt: Växtens naturliga växtsätt, denna parameter skall kompletteras vid senare tillfälle.

Övervintringsegenskaper: Bokstavsbezeichnung och referens enligt de Svenska perennodlarna. Man kan dock tänka sig att använda RST zonkarta, mer tid och kunskap behövs för att färdigställa denna parameter.

Förslag till katalogisering för skötsel och plantering

SPIRA ett digitalt skötsel och planteringsprogram, kommer att baseras på ett exelliknande program därför har alla fakta en celltillhörighet med ett specifikt namn. Dessa celler kan länkas till varandra på ett enkelt eller dubbelt sätt. Det innebär att om man använder det enkla går sökfunktionen endast en väg utan att man kan söka "bakvägen" som man gör med en dubbellänkning. Med dubbellänkning kan man söka på exempelvis alla perenner som blommar tidig vår, eller perenner som har intressant bladverk, perenner som helst växer i skugga osv. Detta gör att man som professionell kan ha stor information tillgänglig på ett och samma ställe och undviker all faktainsamling i olika böcker och därmed effektiviserar sitt arbete.

Jag tänkte använda den enkla till skötsel och det dubbla till fakta om perenner. Jag väljer att gruppera skötselrådet till arttillhörighet. Endast vid vissa få tillfällen avviker sortens preferens mot arten, då är det en relativ liten avvikelse därför med tanke på min målgrupp tar jag ingen hänsyn till detta.

En länkning som sker vid cellerna med årstidsindelning det kan se ut så här. För att ge förslag till hur strukturen blir uppbyggd arbetar jag i detta pappersexemplar med en enklare variant av celltillhörighet för en lättare förståelighet.

Årstidernas celler heter i detta arbete Å.

1. Tidig vår	5. Sensommar
2. Vår	6. Höst
3. Tidig sommar	7. Vinter
4. Sommar	

Tidig vår benämns som Å1, vår som Å2, tidig sommar som Å3 osv

Sedan kopplas parametrarna för skötsel på som också sina specifika cellnamn.

Skötsel får celltillhörighets namn S

1. Gödsla
 - 1a. Naturgödsel
 - 1b. NPK gödsel
 - 1c. PK gödsel
2. Vattnas vis torr väderlek
3. Förbered uppbindning
4. Förbered för stöd
5. Skär av utblommande blomställningar frösår sig kraftigt
6. Klipp
7. Klipp ner kommer igen som kompaktare planta
8. Skydda mot vinterväta
9. Täck mot svår barfrost
10. Klipp bort vissna blommor för rikare blomning
11. Klipp bort överblommade blommor, blommor igen

Klipp ner igen för en tätare planta benämns som S7, skydda mot vinterväta benämns som S8 osv.

Därefter kopplas perennregister på som får celltillhörighetsnamn P

Achillea x	
Achillea +	
Achillea	ageratum +
Achillea	filipendulina +
Achillea	grandifolia +
Achillea	macrophylla +
Achillea	millefolium
Achillea	ptarmica +
Achillea	sibirica
Achillea	tomentosa +

Achillea grandifolia+ benämns som P15, Achillea tomentosa benämns som P19 osv

SPIRA SKÖTSELRÅD

Om man önskar skötselråd för ex Lupinus polyphyllus+ Veratrum nigrum, Trollius x cultorum kan det se ut så här.

Förvår:

Ta bort döda kvistar av: Lupinus polyphyllus+, Trollius x cultorum, Veronica spicata

Vår:

Naturgödsla: Lupinus polyphyllus+, Trollius x cultorum, Veronica spicata

Vattna vid torr väderlek: Lupinus polyphyllus+, Trollius x cultorum

Delning vid behov: Lupinus polyphyllus+, Trollius x cultorum

Försommar:

Vattna vid torr väderlek: Lupinus polyphyllus +, Trollius x cultorum

Sommar:

Vattna vid torr väderlek: Lupinus polyphyllus+, Trollius x cultorum

Förbered för stöd: Veronica spicata

NPK gödsla: Trollius x cultorum

Klipp bort överblommade blommor, blommor igen: Trollius x cultorum

Sensommar:

Klipp bort överblommade blommor, blommor igen: Veronica spicata

NPK gödsla: Veronica spicata

Skär av utblommade blomställningar frösår sig kraftigt: Lupinus polyphyllus+

Höst:

Delas vid behov: Lupinus polyphyllus+, Trollius x cultorum

Vinter:

Till detta skötselråd är det viktigt att identifikationssymbol är tillkopplad i detta program tänker jag mig ett enkelt foto av arten. Detta kommer som en separat bilaga och som i föregående förslag blir det en enkel länkning, som kan se ut såhär.

NI HAR NYLIGEN KÖPT

Lupinus polyphyllus+

Kopplat till bilden kommer information från beskrivning

Trollius x cultorum

Kopplat till bilden kommer information från beskrivning

Veronica spicata

Kopplat till bilden kommer information från beskrivning

Diskussion

Jag började med att läsa alla böcker som jag kunde få tag i för att bilda mig en uppfattning vad man behöver ha med när man skriver om skötsel om perenner. Det jag fann ganska snabbt var att det fanns väldigt lite material skrivet om ämnet. Om jag t ex sökte på skötsel om perenner vare sig det var på Svenskt, Danskt, Engelskt kunde jag bara finna två och dessa var skrivna av kvinnor som enligt referenserna bak i boken hade samlat in sitt material från en massa märkliga ställen. När jag fick tag i några böcker från 1950talet efter Runes Bengtssons rekommendationer kunde jag fortsätta mitt arbete. Jag är väldigt förvånad över att det inte finns mer skrivet om ämnet. Här kan jag kanske dra paralleller om att folk inte frågar om skötsel. Finns det ingen efterfrågan är det inte lönt att skriva om det.

SLUTDISKUSSION

Examensarbetet är nu slut och det är dags att reflektera över det arbete som jag har skapat under dessa antal veckor. Jag har kört mitt examensarbete över två perioder och det har varit mycket bra. Den långa tiden emellan perioderna har gått år till mycket tankearbete rent tekniskt sätt.

När jag utvecklade min ide om ett digitalt program trodde jag i min enfald att jag skulle hinna skapa en färdig produkt efter tiden slut. Det jag inte räknade med, var hur viktigt det är att man måste tänka igenom och hitta alla parametrar som man vill att programmet skall innehålla, innan man börjar skapa det. Detta ligger egentligen inte naturligt i min läggning, att lägga så mycket tid och energi på ett förberedande arbete. Men arbetets art har verkligen tvingat mig, det kunde helt enkelt inte skapas på något annat sätt. Jag är också väldigt nöjd med hur upplägget med arbetet tillkom och att alla intervjuer fördes under sommarmånaderna och faktainsamlandet skedde på vintern.

Detta arbete har skapats med passion och en övertygelse över att det en gång skall bli en färdig produkt därför har det aldrig någonsin känts tungt eller motigt.

Intervjuerna tog mycket längre tid än vad jag i början hade avsatt tid till, många kunder var glada över att prata trädgård med någon som kunde och många var frustrerade över sin okunskap och svårighet att få hjälp. Det jag inte förstod innan jag gjorde intervjuerna var att väldigt stor del är kunder som är nyinflyttade i hus och därmed stor okunskap. Tyvärr var det bara ett Garden-center som kunde uppfylla kunders önskemål om hjälp och service. Det som också var lite förvånande var att nästan ingen av de intervjuade visste något om gödsling och jordförbättring, även om de trodde att det var en skötsel aspekt som var väldigt viktig. Ingen av personalen kunde minnas att kunder någonsin frågade om skötsel av växten som de har köpt, varför detta är så är mycket märkligt. En av personalen på ett Garden-center som jag bestämde mig att inte arbeta med förklarade det så. Man måste ha en grundkunskap om perenner för att fråga om skötsel och det har de flesta inte. Kanske är det så.

Det har varit svårt för mig att begränsa faktainnehållet i skötselprogrammet, jag hade gärna velat fylla det med ett djupare faktainnehåll men med tanke på vilken målgrupp jag vänder mig till riskerar man att det blir för avancerat.

Jag har också gjort ett förberedande för en eventuell professionell användning med en dubbelkopplad sökfunktion som jag tror kan bli riktigt bra.

REFERENSER

Literatur:

Bengtsson, Rune mfl (1989). *Perennboken*. Helsingborg: Bokförlaget LTs förlag.

Bruns, Planzen (2006). *Katalogue of trees and shrubs*. W. Zertani, Druckerei und Verlag, Bremen.

Christensen, Lars mfl (1998). *Marknadsundersökning – en handbok*.

Green, Sven mfl (1978) 2 uppl, 3 tryckn. *Vackrare trädgård*. Spanien: Bokförlaget Readers digest.

Hansen, Richard & Stahl, Friedrich (1981). *Perennial and their garden habitats*. London: bokförlaget Timber press.

Henriksson, John mfl (2001). *Politikens Havebok*. Ålborg: Bokförlaget Politikens forlag.

Langschwager, Lis mfl (1991). *Havens Staudeleksikon*. Århus: Bokförlaget Det danske haveselskab.

Ruys, Mien mfl (1950). *Våra vackra perenner*. Stockholm: Moussault utgeverij.

Schul, Jane (2001). *Hvilken plante hvor*. Viborg: Bokförlaget Politikens forlag.

Vembye, Grete (1983). *Stauder*. Århus: Bokförlaget Politikens forlag.

BILAGOR

Bilaga 1 Frågor till Garden-center personal

Frågor till personal på gardencenter					
1	Vilken åldersgrupp är den mest dominerande				
	35	40	50	60	
	Hur stor andel uppskattar ni åldersgruppen 35-40				
2	vara				
	<input type="text"/>				
3	Tror ni att det finns många första-hus ägare som handlar hos er om så är fallet. Vilken storlek i procent.				
	<input type="text"/>				
4	Märker ni att de som kommer och handlar är pålästa om växterna de skall köpa.				
	JA	NEJ			
	<input type="text"/>	<input type="text"/>			
	Vilken kunskapsnivå angående skötsel och ståndort ligger era kunder på				
5	1	2	3	4	5
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6	Vilka är de flest ställda frågor om perenner				
	Vilka är de mest ställda frågor om plantering av				
7	perenner				
8	Vad frågar folk allmänt om växten de vill köpa				
	Känner ni att ni hinner hjälpa många av era kunder att få en				
9	rimlig kunskap av köpt växt.				
10	Märker ni en ökning av folk som får ritat sina trädgårdar och kommer med en inköpslista.				
11	Tror ni att ett skräddarsytt digitaliserat plant och skötselprogram hade varit till hjälp för era kunder				
12	Bör jag tycker ni komplettera mitt frågeformulär med ytterligare frågor				

Frågor till intervju

1. Vilken åldersgrupp är den mest dominerande?
2. Hur stor andel uppfattar ni åldersgruppen 35-40 vara?
3. Tror ni att det finns många första-hus ägare som handlar hos er om så är fallet, vilken storlek i procent?
4. Märker ni att era kunder är pålästa om växterna de köper?
5. Vilken kunskapsnivå angående skötsel och ståndort ligger era kunder på?
6. Har ni märkt någon förändring genom åren?
7. Vilka är de flest ställda frågor om skötsel av perenner?
8. Vilka är de flest ställda frågor om plantering av perenner?
9. Vad frågar folk allmänt om växten de vill köpa?
10. Känner ni att ni hinner hjälpa många av era kunder att få en rimlig kunskap av köpt växt?
11. Märker ni en ökning av folk som får ritat sina trädgårdar och kommer med en inköpslista?
12. Tror ni att ett skraddarsytt digitaliserat planterings och skötselprogram hade varit till hjälp för era kunder?
13. Bör jag komplettera mitt frågeformulär med ytterligare frågor?

Svar från Flyingeplantskolas personal

1. Mest dominerande ålder är 40 och 50.
2. Andel av 35-40 är ca 60%
3. Första-hus ägare 15%, detta pga. anställd trädgårdsdesigner och samarbete med Myresjöhus.
4. Äldre kan sina plantor.
5. Kunskapen är i genomsnitt ganska dålig.
6. Drastisk förändring till det sämre.
7. Frågar aldrig om skötsel.
8. Frågar om vilken ståndort ex torrt, skuggigt
9. De frågar inte så mycket utan köper det som blommar vid försäljningstillfället. Eventuellt ang. hur lång blomningstid.
10. Vi hinner hjälpa på dagen på vardagar sedan blir det för mycket folk.
11. Ja vi märker en rätt så stor ökning, vi har en designer här hon gör inte skötselbeskrivning till sina kunder.
12. Ja ett digitalt program hade varit mycket bra, det är på tiden trädgårdsnäringen kommer in i it-världen.

Svar från Skåneplantors personal

1. Mest deinerande ålder är 35-40år.
2. Andel av 35-40 är ca 65%.
3. Första-hus ägare ligger troligen på ca 35%.
4. De yngre är mer pålästa genom Internet och designböcker.
5. Kunskapen om perenner är väldigt dålig, många kan inte ens plantera.
6. En stor förändring har skett de senaste tio åren med kraftig nedgång av kunskap.
7. Ingen frågar om skötsel, de vet inte vad som skall fråga om, det krävs baskunskap som inte finns.
8. Många frågar om hur man planterar och var växter skall stå.
9. Blomning, många frågar om blomning.
10. Nej, vi hinner inte hjälpa många kunder.
11. Våra kunder är inte så digitala, kanske bättre information vid växterna.

Svar från Vellinge plantskolas personal

1. Kundernas ålder är jämt fördelat mellan 35-40-50år.
2. Andel av 35-40 är ca 65%.
3. Första-hus ägare ligger troligen på ca 40%.
4. Ja många är rätt så pålästa.
5. Vi är väldigt noga med att informera och lära våra kunder, många kommer igen och frågar.
6. Inte så många frågar om skötsel, det är mer vi som tvingar på informationen.
7. Många frågar om ståndort, planteringsgrop och planteringsavstånd.
8. Frågor som är viktiga är höjd och blomning dvs. när och hur länge.
9. Ja vi hinner med att hjälpa kunden, känner de att de inte har fått tillräcklig info kommer de igen vi har många kunder från vår närmiljö.
10. Ja, vi märker en väldigt stor ökning många kommer med en ritning och vet absolut inget om växterna sällan skötselplan med.
11. Ett digitalt program hade varit väldigt bra, vi hade kunnat köpa det.

Bilaga 2 Frågor till Garden-Center kunder

<u>Frågor till gardencenter kunder.</u>			
1 Jag eller min partner har bott i hus som barn.			
Jag har	Partner har	Ej jag	Ej partner
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Jag har min första egna trädgård. (som vuxen)			
JA	NEJ	OM NEJ SKRIV ANTAL	
<input type="text"/>	<input type="text"/>		
2 Jag har en god kunskap om växternas ståndort och skötsel.			
		<i>Ståndort= sol, skugga, vått,</i>	
JA	NEJ	<i>torrt</i>	
<input type="text"/>	<input type="text"/>		
3 Hur säker känner jag mig på att sköta växten som jag har köpt idag 1 är väldigt osäker och 4 är mycket säker.			
1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
4 Hur mycket visste jag om skötsel av denna växt innan jag köpte den 1 är ingenting, 4 är mycket bra.			
1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5 Hur mycket hjälp har jag fått av personalen om skötsel och plantering av denna växt: 1 är ingenting, 4 är mycket bra.			
1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6 Hur mycket kunde jag läsa mig till på Garden-centret i form av etiketter som sitter på växterna eller annan information. 1 är ingenting 4 är mycket bra.			
1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
7 Jag brukar spara lapparna tills jag vet hur jag skall sköta växterna.			
JA	NEJ		
<input type="text"/>	<input type="text"/>		

8 Hur viktigt tycker jag det är att veta vilken ståndort min växt tillhör.

*Ståndort= sol, skugga, vått,
torrt*

1 är inte viktigt 4 är mycket viktigt.

1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

9 Hur mycket vet jag om min växts ståndort just nu i skrivande stund.

1 är ingenting 4 är väldigt mycket.

1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

10 Hur viktigt tycker jag det är att veta om min växt är
torktålig/vattenkrävande.

1 är inte viktigt 4 är mycket viktigt.

1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

11 Hur mycket vet jag om min växts torktålighet/vattenkrävande just nu
i skrivande stund.

1 är ingenting 4 är väldigt mycket.

1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

12 Hur viktigt tycker jag det är att veta när jag skall börja gödsla, hur
ofta och när på året jag skall sluta.

1 är inte viktigt 4 är mycket viktigt.

1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

13 Hur mycket vet jag om min trädgårds gödslingsbehov just nu
i skrivande stund.

1 är ingenting 4 är väldigt mycket.

1	2	3	4
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

14 Är jag intresserad av att köpa en skräddarsydd ståndortskrav och
skötselkrav beskrivning för min växt eller växter.

J A	NE J
<input type="text"/>	<input type="text"/>

15 Varför har du valt just den perennen att köpa?

Frågor till intervju

1. Jag eller min partner har bott i hus som barn?
 - 1.b Jag har min egna första trädgård (som vuxen) om ej hur många?
2. Jag har god kunskap om växternas ståndort och skötsel.
3. Hur säker känner jag mig på att sköta växten som jag har köpt idag?
 - 3b. Var har du hämtat din information från?
4. Hur mycket visste jag om skötsel av denna växt innan jag köpte den?
5. Hur mycket hjälp har jag fått av personalen om skötsel och plantering av köpt växt?
6. Hur mycket kunde jag läsa mig till på Garden-centret i form av etiketter som sitter på växterna eller annan information?
7. Jag brukar spara lapparna tills jag vet hur jag skall sköta växterna.
 - 7.b Om svaret är ja, brukar du titta på lapparna igen?
8. Hur viktigt tycker jag det är att veta vilken ståndort min växt tillhör?
9. Hur mycket vet jag om min växt ståndort just nu i skrivande stund?(vid inköp)
10. Hur viktig tycker jag det är att veta om min växt är torktålig/vattenkrävande?
11. Hur mycket vet jag om min växts torktålighet/vattenkrävande just nu i skrivande stund? (vid inköp)
12. Hur viktigt tycker jag det är att veta när jag skall gödsla och jordförbättra hur ofta och när på året jag skall sluta?
13. Hur mycket vet jag om min växts gödslingsbehov just nu i skrivande stund?(vid inköp)
14. Är du intresserad av att köpa en skräddarsydd planterings och skötselkravbeskrivning för din växt/trädgård.
15. Varför har du valt just den perennen att köpa?
16. Åldersfördelning på tillfrågade kunder?

Svar från Flyingeplantskolas kunder

1. Jag har: 99% Partner har: 62% Ej jag: 1% Ej partner: 38%
- 1b. Ja: 47% Nej är 75% andra hus och 25% ägare av sitt tredje hus.
2. Ja: 60% Nej: 40%
3. 1: 15% 2: 8% 3: 46% 4: 31%
- 3b. Som svar på nr 3, 4 säger 50% böcker, 20% internet.
4. 1: 17% 2: 33% 3: 33% 4: 17%
5. 1: 57% 2: 19% 3: 0% 4: 24%
- 5b. Som svar på nr 1 säger 43% att de inte behöver hjälp resterande kunde inte finna personal att fråga, resterande på fråga 1,2 kunde ej finna personal.
6. 1: 2% 2: 34% 3: 32% 4: 32%
- 6b. Garden-Centret har en hemsida som är informativ och uppskattad
7. Ja: 62% Nej: 38%
- 7b. Av de som svarat ja säger 40% att de inte tittar på lapparna igen anledningar är kan ej finna de/glömt namnet på växten/det tar för mycket tid/de är egentligen inte speciellt informativa.
8. 1: 2% 2: 0% 3: 28% 4: 70%
9. 1: 14% 2: 10% 3: 38% 4: 38%
10. 1: 0% 2: 0% 3: 8% 4: 92%
11. 1: 23% 2: 60% 3: 10% 4: 7%
- 11b. Som svar på nr 4 är att de läser mycket om växter
12. 1: 15% 2: 15% 3: 15% 4: 55%

DIGITALISERAD SKÖTSEL OCH
PLANTERINGSRÅD FÖR PERENNER.

13. 1: 54% 2: 23% 3: 16% 4: 7%

14. Ja:96% Nej: 4%

14b. Kunderna som svarade Ja tycker att den skall vara billig. Alla tillfrågande tyckte att det var en bra ide, de som svarade nej tyckte att det skulle ingå i Garden-Centrets service.

15. Blommar vid köp, färgen på blomman passar in i rabatten, passar i ståndorten, tilltalande utseende, tålig, lättskött,

16. 35: 38% 40: 46% 50: 10% 60: 6%

Svar från Skåneplantors kunder

1. Jag har: 30% Partner har: 38% Ej jag: 70% Ej partner: 62%

1b. Ja:90% Nej är 100% ägare till sitt andra hus

2. Ja:23% Nej: 77%

3. 1:8% 2: 46% 3: 46% 4: 0%

3b. Som svar på nr 3 släktingar, böcker

4. 1:8% 2: 62% 3: 3% 4: 0%

5. 1: 23% 2: 54% 3: 23% 4: 0%

5b. Som svar på nr 1,2 kunde ej finna personal.

6. 1: 46% 2: 31% 3: 23% 4: 0%

7. Ja: 46% Nej: 54%

7b. Av de som svarat ja säger 60% att de inte tittar på lapparna igen anledningar är kan ej finna de/glömt namnet på växten/det tar för mycket tid.

8. 1: 0% 2: 0% 3: 0% 4: 100%

9. 1: 8% 2: 69% 3: 23% 4: 0%

10. 1: 0% 2: 23% 3: 62% 4: 15%

11. 1: 15% 2: 54% 3: 31% 4: 0%

12. 1: 0% 2: 23% 3: 54% 4: 23%

13. 1: 70% 2: 30% 3: 0% 4: 0%

14. Ja: 80% Nej: 20%

14b. Kunderna som svarade ja var alla mycket positiva de som svarade nej tyckte också att det var bra men de ville inte köpa den.

15. Att den blommar vid köp, att den är vacker.

16. 35: 61% 40: 23% 50: 8% 60: 8%

Svar från Vellinge plantskolas kunder

1. Jag har: 31% Partner har: 46% Ej jag: 69% Ej partner: 54%

1b. Ja:90 Nej är 90% andra hus och 10% ägare av sitt tredje hus

2. Ja:34% Nej: 66%

3. 1: 10% 2: 44% 3: 38% 4: 8%

3b. Erfarenhet och böcker

4. 1: 38% 2: 31% 3: 31% 4: 0%

5. 1: 45% 2: 10% 3: 23% 4: 23%

5b. Som svar på nummer 1, 40% behövde ingen hjälp

6. 1: 15% 2: 77% 3: 8% 4: 0%

7. Ja:54% Nej: 36%

7b. Av de som svarat Ja är det 70% som aldrig tittar på dem igen.

8. 1: 0% 2: 0% 3: 0% 4: 100%

9. 1: 8% 2: 16% 3: 38% 4: 38%

DIGITALISERAD SKÖTSEL OCH
PLANTERINGSRÅD FÖR PERENNER.

10. 1: 0%	2: 0%	3: 30%	4: 70%
11. 1: 23%	2: 31%	3: 31%	4: 15%
12. 1: 0%	2: 0%	3: 38%	4: 62%
13. 1: 70%	2: 30%	3: 0%	4: 0%
14. Ja: 92%	Nej: 8%		
14b Den som svarade Nej hade köpt en i yngre dagar.			
15. Tålig, passar till jorden, den blommar vid inköp, lätt att sköta.			
16. 35: 32%	40: 38%	50: 15%	60: 15%

Bilaga 3

Perennregister

Perenner i registret hämtas från Zeta en finsmakares trädgård, Rångedala plantskola, Flyinge plantskola, Växt och trädgårdsbutiken AB och Havelexicon (1998).

Bilaga 4

Fakta för skötselråd

Årstider

I litteraturen funna parametrar av årstider:

1. Tidig vår
2. Vår
3. Tidig sommar
4. Sommar
5. Sensommar
6. Höst
7. Vinter

Bengtsson et al (1989). Bruns Planzen (2006). Gren et al (1978). Hansen et al (1981). Henriksson et al (2001). Langschwager et al (1991). Ruys et al (1950). Schul (2001). Vemby (1983)

Skötsel

I litteraturen funna parametrar av skötsel:

I litteraturen funna parametrar av skötsel:

1. Gödsla
 - 1a. Naturgödsel
 - 1b. NPK gödsel
 - 1c. PK gödsel
2. Vattnas vis torr väderlek
3. Förbered uppbindning
4. Förbered för stöd
5. Skär av utblommande blomställningar frösår sig kraftigt
6. Klipp
7. Klipp ner kommer igen som kompaktare planta
8. Skydda mot vinterväta
9. Täck mot svår barfrost
10. Klipp bort vissna blommor för rikare blomning
11. Klipp ner efter blomning, blommar igen
12. Dela höst
13. Dela vår

Bengtsson et al (1989). Bruns Planzen (2006). Gren et al (1978). Hansen et al (1981). Henriksson et al (2001). Langschwager et al (1991). Ruys et al (1950). Schul (2001). Vembye (1983)

Fotografi

1. Foto av arten

Till fotona kopplas beskrivningsparametrar.

Fakta för perenner

Användning

I litteraturen funna parametrar av användning:

1. Marktäckare
2. Woodland
3. Solitärplanta
4. Planteras i mindre grupper
5. Stenparti
6. Vid damm
7. I damm
8. Som kant växt
9. I rabatt
10. Klättrare

Bengtsson et al (1989). Bruns Planzen (2006). Gren et al (1978). Hansen et al (1981). Henriksson et al (2001). Langschwager et al (1991). Ruys et al (1950). Schul (2001). Vembye (1983)

Ljusförhållanden

I litteraturen funna parametrar av ljusförhållanden:

1. Sol
2. Sol-halvskugga
3. Sol-skugga
4. Halvskugga-skugga
5. Skugga

Bengtsson et al (1989). Bruns Planzen (2006). Gren et al (1978). Hansen et al (1981). Henriksson et al (2001). Langschwager et al (1991). Ruys et al (1950). Schul (2001). Vembye (1983)

Jordkrav

I litteraturen funna parametrar av ljusförhållanden:

1. Föredrar väl-dränerad jord
2. Föredrar torr jord
3. Föredrar mager jord
4. Föredrar kalkrik jord
5. Föredrar vattenfylld, med viss upptorkning
6. Föredrar vatten
7. Föredrar fuktighetshållande jord
8. Föredrar mullrik jord
9. Föredrar Rhododendron/lågt pH
10. Föredrar vanlig trädgårdsjord
11. Föredrar mager jord
12. Föredrar tung lerjord
13. Har små markkrav
- 14., men klarar de flesta jordar

Bengtsson et al (1989). Bruns Planzen (2006). Gren et al (1978). Hansen et al (1981). Henriksson et al (2001). Langschwager et al (1991). Ruys et al (1950). Schul (2001). Vembye (1983)

Planteringsavstånd

I litteraturen funna parametrar av planteringsavstånd

1. 20 cm	8. 55 cm
2. 25 cm	9. 60 cm
3. 30 cm	10. 70 cm
4. 35 cm	11. 80 cm
5. 40 cm	12. 100 cm
6. 45 cm	13. 120 cm
7. 50 cm	14. 150 cm

Splendor plant katalog (200

Beskrivning

I litteraturen funna parametrar av beskrivning:

Dessa fakta kopplas till fotografier men också som egna dubbelkopplade parametrar i professionella programmet.

1. Giftig	8. Bot
1a. hela växten	8a. placeras fuktigare
1b. bären	8b. angripna blad tas bort
2. Ätliga	8c. glesa ur
2b. bären	9. Vind
3. Sprider sig kraftigt genom rotskott	9a. tålig
4. Tar plats från mer svagväxande	9b känslig
5. Kortlivad	10. Salt
6. Långlivad	10a. känslig
7. Svagheter	10b. tålig
7a. stockrosrost	11. Doftande
7b. mjöldagg	12. Fjärilsväxt

Bengtsson et al (1989). Bruns Planzen (2006). Gren et al (1978). Hansen et al (1981). Henriksson et al (2001). Langschwager et al (1991). Ruys et al (1950). Schul (2001). Vembye (1983)

Höjd

I litteraturen funna parametrar av höjd:

1. 5-10cm	7. 100-150cm
2. 20-30cm	8. 130-150cm
3. 40-60cm	9. 150-180cm
4. 60-100cm	10. 150-200cm
5. 80-120cm	11. 200 och över
6. 100-120cm	

Bengtsson et al (1989). Bruns Planzen (2006). Gren et al (1978). Hansen et al (1981). Henriksson et al (2001). Langschwager et al (1991). Ruys et al (1950). Schul (2001). Vembye (1983)

Tillägg för en professionell användning

Perennregister måste utökas till att alla sorter skrivs in och upptar en egen cell för att kunna kopplas till höjd, blombfärg.

Blombfärg

Kommer att följa RHS Royal Horticultural Society's redan inarbetade färgnummer system. Denna färgpallet finns inte än digitalt därför bör detta program kompletteras med en RHS färgprovs katalog.

Blomtid

I litteraturen funna parametrar av årstid

1. Förvår
2. Vår
3. Försommar
4. Sommar
5. Sensommar
6. Höst
7. Vinter

Bengtsson et al (1989). Bruns Planzen (2006). Gren et al (1978). Hansen et al (1981). Henriksson et al (2001). Langschwager et al (1991). Ruys et al (1950). Schul (2001). Vembye (1983)

Blad

1. Grå
2. Gröngrå
3. Grönblå
4. Intressant

Växtsätt

1. Klättrare
2. Marktäckande
3. Tuva
4. Upprättväxande
5. Brett hängande

Övervintringsegenskaper

1. A: Kan odlas över hela landet
2. B: Kan odlas över hela landet men kräver skyddad och dränerad växtplats
3. C: Kan odlas i stora delar av landet men kräver skyddad och dränerad växtplats. Hit räknas även de som har sen blomning
4. D: Kan endast odlas i våra mest gynnade delar av landet, ofta med stora krav på värme, dränering och vinterskydd.

Bokstavsbezeichnung och referens enligt de Svenska perennodlarna. Man kan dock tänka sig att använda RST zonkarta, mer tid behövs för att färdigställa denna parameter.